

Prioritatea IV. PROVOCĂRI SOCIETALE

Cifrul proiectului	Titlul proiectului	Rezultate preconizate pentru anul 2022 (maximum 2500 caractere cu spații)	Perioada de derulare	Conducător de proiect / coordonator echipa USM (nume, prenume, titlu științific)	Volum alocații bugetare pe anul 2022 (mii lei)	Volum cofinanțare USM pe anul 2022 (mii lei)	Organizația coordonatoare	Organizația partener
20.80009.1606.15	Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului	<ul style="list-style-type: none"> - Concepții și viziuni clare cu referire la parcursul cercetărilor realizate; - Opinii științifice cu referire la perspectivele de realizare a transferului de cunoștințe; - Dezvoltate propuneri pentru continuitatea cercetărilor. - Structuri clare de redare în formule comprehensibile a cercetărilor; - Cunoștințe necesare a fi diseminate în mediul socio-profesional; - Sinteze și generalizări pe sectoare de cercetare; - Conținut elaborat de ghid/studio; - Generalizări ale cercetărilor structurate în compartimente/ articole cu conținut consistent și relevant; - Feedback socio-profesional; - Lucrări recenzate și plasate în acces deschis. 	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect: dr. Rodica CIOBANU	651,9	50,0	Universitate a de Stat din Moldova	-
20.80009.0807.36	Evoluția istorică a Moldovei din antichitate până în epoca modernă în contextul civilizației europene. Basarabia în cadrul Imperiului Rus. Sinteza academică,	<ul style="list-style-type: none"> - Vor fi definitivate cele două volume de sinteză. - Vor fi redactate stilistic volumele de sinteză. - Vor fi selectate sursele pentru compartimentele Bibliografie. - Vor fi selectate tabele, imagini, diagrame, stampe pentru volumele de sinteză. - Vor fi publicate studii și materiale și o crestomațe la istoria modernă. - Va fi organizată o conferință internațională de totalizare și diseminare a rezultatelor obținute în cadrul proiectului. - Vor fi pregătire și prezentate pentru tipar volumele de sinteză. 	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect: dr. hab. Igor CERETEU	3529,8	-	Universitate a de Stat din Moldova, Institutul de Istorie	Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală

	studii, documente și materiale didactice. Partea I.							
20.80009.1606.08	Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova	<p>- Conceptele de manuale - <i>Dezvoltare personală, cl.12</i> care vor putea servi drept suport pentru elevii și profesorii implicați în activitatea de predare-învățare.</p> <p>- Conceptele de manuale - <i>Educație pentru societate, cl.12</i> care vor putea servi drept suport pentru elevii și profesorii implicați în activitatea de predare-învățare.</p>	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect: dr. Eugenia BOGATU	352,0	50,0	Universitate a de Stat din Moldova	-
20.80009.1606.11	Patrimoniul academic universitar din RSS Moldovenească: investigarea și valorificarea bunelor practice	<p>1. Publicarea studiului monografic; 2. Pregătirea spre publicare a vol. III de documente (elaborarea studiului introductiv; elaborarea indicelui geografic și de nume etc.). 3. Publicarea articolelor de popularizare, și/sau participare la emisiuni radio/ TV.</p> <p>2. Publicarea volumului III de documente și recomandarea de a fi utilizat de către studenți, masteranzi, doctoranzi și cercetători în elaborarea lucrărilor științifice. Propunerea unor proiecte de doctorat care vor reieși și care vor fi posibile de realizat în baza documentelor editate. Comunicarea rezultatelor cercetării la conferințele științifice naționale și internațional); Publicarea rezultatelor științifice în reviste științifice naționale și internaționale și reviste de popularizare a științei. Organizarea unei conferințe naționale cu participare internațională.</p>	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect: dr. Liliana ROTARU	725,1	50,0	Universitate a de Stat din Moldova	-

20.80009.1606.14	Patrimoniul arheologic din epoca fierului în regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic: cercetare interdisciplinară și valorificare științifică	<ul style="list-style-type: none"> - Rapoarte științifice cu privire la cercetările interdisciplinare din anul 2022. - Raport final al studiilor interdisciplinare. - Formarea profesională a cercetătorilor și cadrelor didactice în domeniul cercetării interdisciplinare. - Întocmirea repertoriilor arheologice actualizate a siturilor din epoca fierului din regiunea Nistrului Mijlociu și bazinul râului Cogâlnic. - Familiarizarea autorităților locale, precum și a comunității cu patrimoniul arheologic de pe teritoriul comunei/raionului. - Articole științifice cu privire la rezultatele studiilor interdisciplinare; Comunicări științifice. - Promovarea activităților din proiect și diseminarea informației. - Desfășurarea conferinței „Artefacte, tehnologii și materii prime în spațiul tiso-nistrean în epoca fierului”. - Articole prezentate pentru publicare de către participanții la conferință. - Promovarea activităților din proiect și diseminarea informației. 	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect: dr. Aurel ZANOCI	871,7	50,0	Universitate a de Stat din Moldova	-
20.80009.0807.19	Cultura promovării imaginii orașelor din Republica Moldova prin intermediul artei și mitopoeticii	<ul style="list-style-type: none"> - Se vor publica 5 articole la tema „Imaginea orașului Bălți”; - Se vor desfășura/prezenta 10 de prelegeri sau filme de instruire despre arta și mitopoetica orașelor Chișinău, Bălți și Cahul; - Se va organiza și desfășura ediția a VII-a a conferinței științifice internaționale „Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine”; - Se va recenza, redacta și edita numărul 1/2023 al revistei „Dialogica”; - Se vor organiza și desfășura concursurile de artă plastică și literatură pe tema orașului Chișinău. - Vor fi editate nr. 2 și 3 (2023) ale revistei „Dialogica” pe tema „Orașul Bălți în memoria colectivă, artă și literatură” și respectiv „Modele de promovare a orașelor prin artă și literatură”; 	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect: dr. hab. Aliona GRATI	1508,6	50,0	Universitate a de Stat din Moldova	-

		<p>-Se vor publica a 24 de articole și studii științifice la temă proiectului în reviste de profil și în monografiile colective.</p> <p>- Se vor edita monografiile colective, albumul și materialele conferinței științifice.</p>						
20.80009.0807.23	Cadrul conceptual, metodologic și managerial al educației nonformale în Republica Moldova	<p>– Metodologia educației nonformale a adulților: cadrul conceptual.</p> <p>– Modele de proiectare didactică a învățării și educației nonformale a adulților (pe profiluri și tipuri de activități).</p> <p>– ”Cadrul de referință al învățării și educației nonformale a adulților”.</p> <p>– Participarea cu comunicări la manifestări științifice naționale/ internaționale.</p> <p>– Articole/ teze științifice (cca 5-6).</p> <p>– Subcapitole pentru monografia colectivă „Anragogie/ Andragogy”.</p> <p>– Concept și model managerial al educației nonformale a adulților.</p> <p>– Conceptul formării cadrelor didactice/ formatorilor pentru educația nonformală a adulților.</p> <p>– Participarea cu comunicări la manifestări științifice naționale/ internaționale.</p> <p>– Articole/ teze științifice (cca 6-7).</p> <p>– Organizarea Conferinței Internaționale de Educație a Adulților, ediția a VI-a (CIEA 2023) cu genericul ”Educația pentru pace și dezvoltare durabilă”.</p> <p>– Monografia colectivă „Anragogie/ Andragogy”.</p>	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect: dr. hab.Vladimir GUȚU	558,9	80,0	Universitate a de Stat din Moldova	Universitatea Pedagogică de Stat Ion Creangă
20.80009.0807.30	Protecția consolidată a drepturilor pacientului în sistemul asigurărilor obligatorii de	<p>- Definitivarea proiectului unificat al propunerilor de <i>lege ferenda</i> în materia de modernizare a legislației în domeniul protecției drepturilor pacienților și prezentarea acestora autorităților publice competente.</p> <p>- Organizarea și desfășurarea unei conferințe științifico-practice naționale cu participare internațională în materia drepturilor pacienților</p>	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect: dr. Aliona CHISARI-RURAC	315,6	50,0	Universitate a de Stat din Moldova	-

	asistență medicală	(<i>notă</i> : se va organiza cu condiția existenței posibilității de finanțare). - Definitivarea Progra-mului interuniversitar de studii de masterat profesional în domeniul dreptului medical și înaintarea acestuia pentru aprobare. - Depunerea Programului interuniversitar de studii de masterat profesional în adresa Consiliilor pentru dezvoltare strategică instituțională ale USM și USMF pentru aprobare. - Eveniment public de finalizare a proiectului, organizat în cadrul Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”.						
20.80009.0807.38	Evaluarea multidimensională și dezvoltarea ecosistemului antreprenorial la nivel național și regional în vederea impulsivării sectorului IMM în Republica Moldova	- Cercetarea proceselor de incubare a tinerilor antreprenori pentru a stabili un mecanism de interconectare a incubatoarelor de afaceri din mediul universitar și incubatoarele de afaceri din mediul antreprenorial; - Elaborarea schemei-model pentru incubarea tinerilor antreprenori în vederea formării unei afaceri viabile. - Elaborarea modulului <i>Educația financiară a viitorului antreprenor</i> . - Efectuarea generalizărilor rezultatelor obținute și concluzionarea acestora; - Elaborarea recomandărilor, orientate spre necesitatea activității incubatorului universitar în vederea formării viitorilor antreprenori și dezvoltării ecosistemului antreprenorial autohton.	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect: dr. Natalia VINOGRAD OVA Coordonator echipa USM: Mariana DOGA-MÎRZAC, dr. hab.	199,1	50,0	Institutul Național de Cercetări Economice	Universitatea de Stat din Moldova
20.80009.1606.10	Bazele teoretice și metodologice ale asigurării activității psihologice în sistemul de învățământ general din perspectiva	- Ghid pentru psihologii din sistemul de învățământ - Bază de date obținute în experimentul de formare. Complexe metodologice aprobate pentru asigurarea activității psihologice în sistemul educațional modern. Informații referitoare la modalitățile de aplicare a rezultatelor de către psihologii școlari.	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect: dr. CUCER Angela Coordonator echipa USM: Angela POTÂNG, dr.	272,9	-	Institutul de Științe ale Educației Universitatea de Stat din Moldova	-Ion Creanga

	abordărilor societale contemporane	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluarea psihologică a schimbării organizaționale în instituțiile educaționale (reprezentări, percepții și pattern-uri comportamentale). - Ghid privind recomandări metodice pentru psihologii școlari. 						
20.80009.0807.18	Cercetări enciclopedice de economie și drept economic	<ul style="list-style-type: none"> - Cca 500 de articole enciclopedice elaborate, redactate și expertizate pentru „Enciclopedia de economie și drept economic”. - Actualizați 250 termeni din Registrul general de termeni. - Cca 75 de unități ilustrative selectate, prelucrate și expertizate. - Redactate științific și literar 4000 de articole enciclopedice. - Volumul - „Enciclopedia de economie și drept economic” elaborat, redactat și machetat. 	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect dr. Alexandru ARMEANIC	1530,4	-	Universitate a de stat din Moldova (Biblioteca Științifică Centrală ”A. Lupan”)	-
20.80009.1606.04	Elaborarea științifică a „Enciclopediei Moldovei” și a platformei electronice în contextul dezvoltării societății bazate pe cunoaștere	<ul style="list-style-type: none"> - Cca 500 de articole enciclopedice redactate și elaborate pentru „Enciclopedia Moldovei”. - 5 studii enciclopedice redactate pentru a fi publicate în ediții naționale și internaționale. - 500 de articole enciclopedice, 500 termeni noi, 5 studii enciclopedice expertizate pentru a fi publicate în ediții naționale și internaționale. - Actualizați cca 500 termeni din Registrului de termeni. - Cca 150 de unități ilustrative expertizate. Cca 800 de articole elaborate pentru „Enciclopedia Moldovei”. - Proiectul „Concepției platformei enciclopedice electronice naționale” redactată științifico-tehnic. - 5 studii enciclopedice elaborate ce urmează a fi publicate în ediții științifice naționale și internaționale în domeniul cercetărilor enciclopedice. - Cca 500 de articole enciclopedice redactate pentru „Enciclopedia Moldovei”. - 5 studii enciclopedice redactate ce urmează a fi publicate în ediții științifice naționale și 	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect dr. hab. Constantin MANOLACHE	3503,2	-	Universitate a de stat din Moldova (Biblioteca Științifică Centrală ”A. Lupan”)	-

		<p>internaționale în domeniul cercetărilor enciclopedice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cca 500 de articole enciclopedice redactate pentru „Enciclopedia Moldovei”. - 5 studii enciclopedice expertizate ce urmează a fi publicate în ediții științifice naționale și internaționale în domeniul cercetărilor enciclopedice. - Volumul V al „Enciclopediei Moldovei” (Registrul enciclopedic general) elaborat, redactat și machetat (100 coli de autor). - Actualizați cca 1000 de termeni enciclopedici pentru „Enciclopedia Moldovei” - „Concepția platformei enciclopedice electronice naționale” elaborată, redactată și machetată. 						
20.80009.1606.03	Contextele socio-culturale autohtone și interconexiuni europene în creația populară și literatura cultă din Basarabia (sec XIX până în prezent)	<p>Corpusul Național de Folclor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Editarea antologiilor de texte etnofolclorice: Teatrul popular, Balada populară, Folclorul obiceiurilor de familie, Folclorul obiceiurilor calendaristice (primăvară, vară, toamnă); Literatura și societatea în contextul globalizării: abordări interdisciplinare: - Editarea culegerii Marii clasici români în spațiul est-slav: hermeneutica receptării (D. Apetri) - Editarea studiului monografic Reprezentări nocturne și diurne ale imaginarului literar (O. Gîrlea) - Editarea lucrării colective Literatura și societatea în tranziție. Studii critice (membrii Sectorului de teorie și metodologie literară) <p>Sectorului de teorie și metodologie literară)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dicționarul Enciclopedic al Scriitorilor Basarabeni: - Editarea volumului II al Dicționarului enciclopedic al scriitorilor basarabeni, literele F-P. 	01.01.2020 - 31.12.2023	conducător de proiect dr. hab. CORCINSCHI Nina	3587,3	-	Universitate a de stat din Modova, Institutul de Filologie Română ”Bogdan Petriceicu - Haașdeu”	-
20.80009.1606.05	Calitatea actului de justiție și respectarea	Elaborarea recomandărilor științifice pentru asigurarea calității actului de justiție (independent, eficient și responsabil) în beneficiul justițiabililor.	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect	2928,0	-	Universitate a de stat din Modova	-

	drepturilor persoanei în Republica Moldova: cercetări interdisciplinare în contextul implementării acordului de asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană			CUȘNIR Valeriu				
20.80009.1606.0	Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextul integrării europene	<ul style="list-style-type: none"> - Segmentul de inovații lexicale acumulat va fi sistematizat, sintetizat și va fi creată banca de date în domeniu. Va fi efectuată revizia finală a Dicționarului de englezisme recente (autori: dr. Ana Vulpe, dr. Livia Căruntu- Caraman). - Va fi definitivat și editat studiul monografic Englezismele în mass-media: adaptare și funcționalitate (autor: dr. Livia Căruntu-Caraman). - Va fi publicat e-DELRA-ul (Dicționar explicativ al limbii române actuale (cu sinonime, antonime, paronime și exemple) pe platforma dex.ifr.md a site-ului LogosPlus; vol. III și IV. - Vor fi elaborate tablete de cultivare a limbii române. Va fie redactată și va fi editată culegerea Ființa cuvântului, partea 2. - Vor fi identificate și explicate achizițiile lexicale în limba română. Va fi realizat Indicele bibliografic 2022. - Va fi definitivat și editat studiul monografic Substantivele deverbale în acatistele românești: valori semantice și funcționale. - Vor fi diseminate și vor fi raportate rezultatele științifice. - Va fi definitivată și pregătită pentru publicare lucrarea Structurile fundamentale ale limbii române și actualizările lor discursive (lucrarea 	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect dr. hab., MINCU Eugenia	3675,4	-	Universitatea de stat din Moldova, Institutul de Filologie Română "Bogdan Petriceicu - Hasdeu"	-

	<p>colectivă). Informațiile obținute în urma desfășurării activităților de cercetare în cadrul proiectului vor fi prezentate în format web și ca materiale didactice.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vor fi diseminate și vor fi raportate rezultatele științifice. - Va fi definitivată și pregătită pentru publicare lucrarea Dicționar de unități polilexicale stabile motivate în limba română (autor: dr. hab. Angela Savin). - Va fi definitivată și pregătită pentru publicare lucrarea Sandipa. Un vechi manuscris românesc. Studiu filologic, studiu lingvistic, text și facsimile de Galaction Verebceanu. - Va fi definitivată și pregătită pentru publicare lucrarea Texte dialectale. Supliment la Atlasul lingvistic moldovenesc/Atlasul lingvistic român pe regiuni. Basarabia, nordul Bucovinei, Transnistria (volumul I, partea I). - Va fi definitivat și pregătit pentru publicare și editat Dicționarul poliglot de branding (lucrare colectivă). - Va fi finalizată și editată lucrarea Didactica metaforei. Mic dicționar român-englez de termeni-metaforă (lucrare colectivă). - Va fi administrat și actualizat site-ul LogosPlus. Va fi elaborată platforma Exerciții. online, site-ul LogosPlus. - Va fi definitivată și editată culegerea de tablete de cultivare a limbii: Fiița cuvân-tului. Limba română: controversă și corectitudine (partea 2) (lucrare colectivă per proiect). - Va fi organizată Conferința internațională Filologia modernă: realizări și perspective în context european, ediția a XVI-a (activitate per Institut). - Va fi organizată Conferința științifică cu participare internațională Lecturi in memoriam acad. Silviu Berejan, ediția a XVI-a (activitate per Institut). 					
--	--	--	--	--	--	--

20.80009.1606.1	Formarea și consolidarea coeziunii sociale în Republica Moldova în contextul apropierii de Uniunea Europeană	<ul style="list-style-type: none"> - Interpretarea rezultatelor empirice obținute în sondajul aplicat în noiembrie 2022. - Desfășurarea unui studiu sociologic cantitativ pe un eșantion reprezentativ și realizarea a opt focus-grupuri în teritoriu. - Compararea longitudinală a rezultatelor în cercetările din 2020, 2022 și 2023 și testarea finală a ipotezelor. - Coroborarea rezultatelor din cercetările cantitative cu datele calitative (focus-grupuri). - Compararea rezultatelor cercetărilor cantitative și calitative cu cele ale altor cercetări realizate în Moldova și în străinătate. - Organizarea unei conferințe de bilanț pentru prezentarea finală a rezultatelor cercetării și formularea recomandărilor adresate Guvernului, societății civile și partenerilor de dezvoltare internaționali; participarea la mese rotunde, dezbateri și emisiunii televizate, radiofonice și din presa scrisă pentru prezentarea și discutarea rezultatelor cercetărilor și recomandările formulate. - Editarea celui de patrulea volum al monografiei ce va conține raportul final de cercetare (pe cercetările cantitative și calitative din 2020, 2022 și 2023 și 10 articole de bilanț ale studiilor de caz aprofundate ale membrilor echipei de cercetare. 	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect dr. MOCANU Victor	1286,3	-	Universitate a de stat din Modova, Institutul de Cercetări Juridice, Politice, Sociologice	-
20.80009.0807.28	Consolidarea sistemului de securitate națională prin cunoaștere și comunicare	<ul style="list-style-type: none"> - Multiplicarea și distribuirea Agendei Conferinței științifico-practice internaționale. - Pregătirea pentru tipar și multiplicarea Culegerii de articole științifice: „Securitatea umană și socială în statul democratic de drept”. - Publicarea a 60 de exemplare a broșurii informative. - Teza de doctor în științe politice, specialitatea: 561.01 Teoria și metodologia politologiei, instituții și procese politice. - Elaborarea și publicarea a 6 articole științifice. - Elaborarea și prezentarea a 10 rapoarte. 	01.01.2020 - 31.12.2023	Conducător de proiect dr. hab. ROȘCA Ludmila	497,4	-	Universitate a de stat din Modova	-